

stille, hvad der for den for et Centner af dette Stof betalte Pris kunde være kjøbt af gode, sunde Hvedeklid, naar man lægger en Pris af 4 Kroner pr. Centner til Grund og et Middelindhold i Kliddene. Det vilde være 60 Pd., som indeholde:

Vand	8,4 %
Fedt	2,4 —
Kvælstofholdige Stoffer ...	9,0 —
Kvælstoffri Stoffer	37,5 —
Aske	2,7 —
	60,0 %

hvori der altsaa paa det nærmeste vilde have været den samme Mængde Næringsstoffer som i 100 Pd. af det andet Stof, hvis Værdi. mildest bedømt, maa kaldes tvivlsom. Foruden at der er betalt Fragt af 30 Pd. Sand, har man betalt dem med 75 Øre. —

Kort efter jeg havde undersøgt dette Stof, kom mig ihænde en Prøve af et lignende, solgt i en anden Egn i Sjælland, saa at det viser, at den Slags Handel ikke er saa ualmindelig. —

Jeg skal nu slutte denne Omtale af Handelsfoderstofferne og haaber, at de fremstillede Forhold maa tjene til at vække og støtte Erkjendelsen af Kontrollens Betydning for Foderstofhandelen i fuldt Maal som for Gjødningshandelen, og ligeledes, at det er den rette Forstaaelse af Forholdene fra Landmandens Side, som skal være Regulator for, at Foderstofhandelen kan blive ført ind i et solidere Spor end hidtil. —

Hertil knyttedes følgende Diskussion:

Landbrugskandidat Sonne: Hr. Stein bemærkede i sit Foredrag, at saa længe Prisen paa Næringsstofferne i Kornet ikke var gaaet ned under Priserne paa Næringsstofferne i de kunstige Foderstoffer, var det forkert at opfodre Kornet; hvis det kunde slaaes fast, vilde det være en Fordel, eftersom Fodning med Korn var almindelig; og Taleren vilde derfor spørge,

hvorledes det stillede sig med Fordøjelseskoefficienten baade for Kornets og de kunstige Foderstoffers Vedkommende.

Konsulent Stein havde ikke Materiale til en nøjagtig Besvarelse af dette Spørgsmaal. Vel havde man Tabeller derover, saavel for Kornets som for Foderstoffernes Vedkommende, men der kunde jo være Forskjel baade i Kornets og i de kunstige Foderstoffers Sammensætning, og som Følge deraf blev ogsaa Fordøjelseskoefficienten forskjellig.

Professor Segelcke: Det var ganske naturligt, at Enhver saa Sagen fra den Side, der nærmest interessede ham, og Taleren havde derfor nærmest det for Øje, der kunde tjene til at forøge og forbedre Smørproduktionen. Hvedeklid og Rapskager ere to Foderstoffer, som have stor Betydning for Mejeridriften, og man kan derfor ikke være Hr. Stein taknemmelig nok, fordi han ved sin Virksomhed havde befriet os for de indiske Rapskager, hvis Anvendelse som Foderstof havde en højst uheldig Indflydelse paa Smørrets Kvalitet. Stein antydede, at Foderstoffer, der efter Analyserne saa ud, som om de vilde være yderst fordelagtige at anvende, kunde være helt ubrugelige, og det var sikkert Grunden til, at Hampefrøkager vare gaaede ud af Markedet. Taleren vilde af samme Grund ønske, at Hr. Stein, naar han næste Gang holdt Foredrag i Selskabet, kunde meddele, at adskillige andre Foderstoffer — Solsikkekager, Jordnødkager og Bomuldsfrøkager — vare gaaede ud af Markedet, forsaavidt der var Tale om at anvende dem til Malkekvæg.

Konsulent Stein skulde ikke komme ind paa det af Professor Segelcke fremdragne særlige Punkt med Hensyn til Valget af Foderstoffer, da han ikke kjendte dertil; derimod skulde han ikke undlade at udtale, at de af Professor Segelcke fremdragne Foderstoffer, Bomuldsfrøkager, Jordnødkager og Solsikkekager, vare netop dem, der lettest bleve fordærvede, og at man derfor let kunde faa Bomuldsfrøkager, Jordnødkager og Solsikkekager i en fordærvet Tilstand; men derfor burde man dog vistnok ikke udtale bestemt, at disse Kager ellers vare uheldige. — Et Punkt, Taleren gjerne ønskede oplyst,

var, om der var noget, der talte for, at de grove Klid havde en større Nytteværdi end de fine.

Konf. Tesdorpf kunde hertil kun svare, at naar der tilbydes ham Hvedeklid, spurgte han altid efter de grove. Det var saa indgroet at holde fast ved de grove Klid, at man aldeles ikke vilde vide af de fine at sige. Det betragtes som et Tegn paa gode Klid, naar de ikke tage Varme, hvorimod det ansees for uheldigt, naar man paa et tidligt Stadium tvinges til at skuffe dem, saaledes som det sidste Aar havde været Tilfældet mange Steder, hvor man havde faaet Klid, i hvilke der havde været indblandet fine Klid, og man saa deri en Opfordring til at vogte sig for fine Klid.

Forp. Bokelmann antog, at en af Hovedgrundene, hvorfor man foretrak de grove Klid for de fine, var, at de første, da de kjøbtes om Sommeren, langt lettere kunde holde sig end de sidste; men en anden Grund var mulig den, at man var bange for, hvor det ældre Mølleri benyttedes, at faa alt for meget af fremmede Stoffer indblandet i Kliddene, naar de skulde være fine. Man kunde let i fine Klid faa indblandet et Stof som det af Hr. Stein nævnte Spidsmel, som Taleren havde prøvet, men som havde viist sig farligt at benytte. Kom man ind paa Holdbarhedsspørgsmaalet, troede Taleren ikke, at Professor Segelcke vilde anbefale Klid og Rapskager. Solsikkekager fandt Taleren derimod havde været et udmærket Produkt, men havde, som Hr. Stein mente, taget af i Godhed i den senere Tid. Hvad Kliddene angik, da var deres Opbevaring, som sagt, temmelig vanskelig. Taleren troede ikke, at de maatte skuffes, men at de helst skulde ligge under et Halmtag, altsaa hvor frisk Luft kunde komme til dem, og tildækkes med Sække. Der var flere Indkjøbsforeninger, som ikke indkjøbte andet end engelske Rapskager.

Konsulent Stein: Hvad de engelske Rapskager angik, da vare de af forskjellig Slags; nogle vare meget vel anvendelige, medens andre vare saa skarpe, at man ligefrem maatte fraaade at anvende dem. Forsaavidt man tillagde Kontrollen nogen Betydning, behøvede man ikke at frygte Indblanding af

Spidsmel i de fine Klid, ligesom man ogsaa maatte kunne komme over Holdbarhedsspørgsmaalet.

Konf. Tesdorpf havde med Hensyn til Kliddenes Opbevaring faaet den Anvisning at ophænge en Stok i Loftet i Oplagsrummet, hvilken Stok med sin nederste Ende skulde staa paa Overfladen af Klidmængden, og efterhaanden som Klidene da sank bort fra Stokken, skulde de skuffes. Den Anvisning havde Taleren fulgt, indtil han i de senere Aar havde faaet Klid, som det ikke havde været nødvendigt at røre ved. Hvad Bomuldsfrøkager angik, da havde det gjort Taleren ondt at høre dem ilde omtalte, forsaavidt de vare gode. Hos Taleren anvendtes 10 Pund Kraftfoder ved Siden af et større Kvantum Kløver og Runkelroer, og ved dette Kraftfoder, som bestod af 4 Pund Klid, 1 Pund Rapskager, 1 Pund Bomuldsfrøkager og 4 Pund Blandkorn, havde Kærne, som for en Del havde kælvnet i November Maaned, gennemsnitlig givet ca. 30 Pund Mælk, ligesom Smørret, der undersøgte hver Mandag, forinden det afskibedes, af Taleren, hans Mejer'ske og en smørkyndig Handlende, havde viist sig at være af god Kvalitet. Professor Segelcke, hvis Mening angaaende den nævnte Foderblanding Taleren ønskede at høre, havde imidlertid Ret i bestandig at hamre løs paa Smørrets Kvalitet, og Oplysninger om, hvilke Foderstoffer der kunde sætte Landmanden i Stand til at frembringe det fineste Produkt, vilde være overordentlig værdifulde.

Professor Segelcke: Naar Bomuldsfrøkager anvendes efter en lille Maalestok, som nævnt, nemlig saaledes at de kun udgjøre én Tiendedel af Kraftfoderet, maatte de være af særlig slet Beskaffenhed, naar de skulde kunne udøve nogen uheldig Indflydelse paa Smørret; men man maatte erindre, at der ofte anvendtes Foderblandinger, i hvilke disse, efter Talerens Mening uheldige Kager, vare tilstede i et ganske andet Forhold, ja udgjorde de tre Fjerdedele af Foderblandingen. Efter Talerens Mening bidrage disse Kager ikke til at forbedre Smørrets Kvalitet; de tvertimod forringe den.

Konf. Tesdorpf: Det ansees ogsaa for uheldigt at anvende Runkelroer, men man kan dog ikke undvære dem; de

fremme Fordøjelsen og vække Appetitten. Fededyr trives udmærket ved Bomuldsfrøkage.

Prof Segelcke: Det kunde være ganske rigtigt at faa undersøgt, hvorledes man bedst kunde opbevare Klid, men der var en anden Vej, som ogsaa kunde følges, nemlig ikke at købe dem et halvt eller helt Aar i Forvejen. Var der nogen Erfaring for, at man fik Kliddene billigere ved et saa tidligt Indkjøb? Taleren havde midt om Sommeren besøgt en af de største Landmænd paa Sjælland og da seet, hvilke Gjenstande denne havde haft med at opbevare Kliddene, og saa havde det endda hen paa Vinteren viist sig, at de kunde kjøbes til en billigere Pris, end de vare kjøbt om Sommeren.

Forp. Bokelmann: Man maa ogsaa se hen til, at der om Vinteren kan indtræde Forhindringer for at faa Klid tilført; det var jo saaledes Tilfældet for Tiden. Hvor man havde Lokalteter til Raadighed, vilde man vistnok altid købe i Tide.

Konf. Tesdorpf: Kliddene ere billigere om Sommeren end om Vinteren.

Prof. Segelcke: Det kan være rigtigt, men man har saa ogsaa ved tidlige Indkjøb Risikoen, thi mulig kunne de uheldige Forhold, der kunne indtræde ved Kliddenes Opbevaring, forringe Smørrets Kvalitet.

Grosserer Fritsche: Møllerne have ikke stor Vanskelighed ved at opbevare Klid; naar de lægge dem i Sække, er det kun for Bekvemmeligheds Skyld. Med de Kommunikationsmidler, vi nu have, og som stadig blive forbedrede, behøvede man ikke at nære en saadan Frygt, som Forpagter Bokelmann. Isforhold som dem for Tiden havde ikke været kjendte i flere Vintre, og i indeværende kun de sidste 14 Dage. Kliddene kunde derfor godt kjøbes paa den Betingelse, at de skulde leveres med kort Varsel.

Konf. Tesdorpf vilde, hvis han var sikker paa at kunne faa det meget store Kvantum Klid, han havde Brug for, hos Møllerne paa Stedet, foretrække at tage det hos dem; men det var han ikke, og derfor maatte han indføre dem fra Ud-

landet. Det samme var Tilfældet for Foderkagernes Vedkommende.

Grosserer Fritsche: Ikke Alle vare saa store Forbrugere som Konferentsraad Tesdorpf; men man skulde jo heller ikke tale om Undtagelserne, men kun om Regelen. Forøvrigt troede Taleren, at selv den største Forbruger vilde kunne finde Kjøbmænd, der vilde gaa ind paa at forsyne ham med Foderstoffer hele Aaret rundt.

Forpagter Bokelmann ønskede at vide, om der var Foreninger, der havde opnaaet at kjøbe Foderstoffer saaledes, at der garanteredes et vist Indhold.

Konsulent Stein: Paa Bornholm findes en Forening, der virker paa den Maade (Bokelmann: Gjælder det ogsaa Klid?) Taleren troede det, men turde ikke sige det bestemt.
